

FIATALOK MENTÁLIS EGÉSZSÉGE

Sipos Alexandra

Alexandra.Sipos@tk.hu

Társadalomtudományi Kutatóközpont Szociológiai Intézet tkszi

Előadás felépítése

- A mentális egészség tematizálása az EU-ban
 - *Európai Ifjúsági Stratégia és Európai Ifjúsági Célok*
- A mentális egészség és a Covid-19 járvány
- Európa – mentális egészség és Covid-19 járvány
 - *Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete*
 - *Európai Ifjúsági Fórum*
- A Szociológiai Intézet kutatása

A mentális egészség tematizálása az EU-ban

- Európai Unió ifjúságpolitika

- *I. 2010-2018 között*
- *II. 2019-2027 között*

- I. stratégia tematikus prioritásai:

1. *Esélyteremtés az ifjúság számára az oktatás és a foglalkoztatás terén*
2. *A lehetőségekhez való hozzáférés javítása és az összes fiatal teljes társadalmi részvétele*
3. *A kölcsönös szolidaritás erősítése a társadalom és a fiatalok között*

A Tanács és a Bizottság 2012. évi közös jelentése az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretének végrehajtásáról (2010–2018) (2012/C 394/03)

Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia (2018/C 456/01) [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018Y1216(01)06-01&id=32018Y1216(01)06-01)

Európai Ifjúsági Stratégia

- 2018. november 26. 2018/C 456/01 tanácsi állásfoglalás → 2019-2027 közötti EU Ifjúságpolitika meghatározása
- II. stratégia tematikus prioritásai:
 1. *Bevonni (Engage)*
 2. *Összekapcsolni (Connect)*
 3. *Felhatalmazni (Empower)*

Európai Ifjúsági Célok

- 5. cél -> Mentális egészség és jóllét

AZ EURÓPAI IFJÚSÁGI CÉLOK

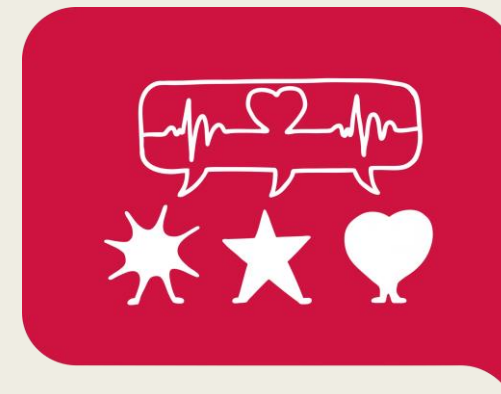
Ábrát készítette Sipos Alexandra

Európai Ifjúsági Célok

- Törekedni kell a **magasabb mentális jóllét elérésére és a mentális zavarokkal kapcsolatos megbélyegzés megszüntetésére** annak érdekében, hogy befogadó társadalmat biztosítsunk minden fiatal számára.
- Egyre növekszik azon fiatalok száma, akik aggodalmukat fejezik ki mentális problémák megjelenésével kapcsolatban kortársaik körében, mint például a magas stressz, szorongás, depresszió és más zavarok. Ezek háttérében úgy vélik, a napjainkban a fiatalokra helyezett magas társadalmi elvárás, nyomás állhat, és szükségesnek tartják a jobb mentálhigiénés ellátás biztosítását a fiatalok részére.

Európai Ifjúsági Célok

- Bátorítsák az önismeret kialakítását és csökkentsék a fiatalok versengési kényszerét azáltal, hogy az egyéni kompetenciák és erösségek megbecsülését növelik a társadalomban.
- Óvják és biztosítsák a mentális zavarokkal élők tanuláshoz és munkavállaláshoz való jogát, mind a mentális zavar fennállása alatt, mind utána annak érdekében, hogy beteljesíthessék ambícióikat.
- Fejlesszenek ki egy befogadó és interszekcionális megközelítést alkalmazó mentális egészségügyi ellátási rendszert, amely figyelembe veszi a marginalizált közösségeket és csoportokat.
- Minden fiatalokkal foglalkozó szakma képviselői -valamint a családok és barátok- részesüljenek mentális egészséggel kapcsolatos “elsősegély” képzésben.
- Biztosítsanak befogadó, tiszteletteljes és megfelelően finanszírozott kezelést azáltal, hogy magas minőségű mentális egészségügyi ellátást vezetnek be az egészségügyi intézményekben.
- Elsősorban a megelőzéssel kapcsolatos intézkedések kapjanak figyelmet annak érdekében, hogy biztosítsák, hogy a fiatalok megfelelő tudással és képességekkel rendelkezzenek a mentális egészségük megőrzésére és javítására.
- Számolják fel a mentális zavarok megbélyegzését azzal, hogy olyan ismeretterjesztő programokat és foglalkozásokat fejlesszenek ki, amelyek széles körben növelik a tudatosságot a stigmatizálás jelenségéről valamint a mentális zavarokról.

A mentális egészség és a Covid-19 járvány

Miként érinti az egyének lelki egészségét – a testi egészségén túl?

- A Covid-19 terjedésének csökkentését célzó intézkedések (például kijárási korlátozások, intézmények ideiglenes bezárása) következtében fizikai és szociális elszigeteltség
- Mindennapi életritmus megváltozása
- A koronavírus járvány által okozott pszichológiai terhek (bizonytalanság, fertőzéstől való félelem, szorongás, anyagi nehézségek, stressz, gyász)
- Bizonytalanság, kilátástalanság érzete nyomán mentális zavarok megjelenése, felerősödése
- Ellátórendszerekhez való hozzáférés csökkenése
- Bizonyos csoportok mentális egészségét súlyosabban érinti/érintette a Covid-19 járvány
- Családon belüli és párkapcsolati erőszak

WHO: Mental Health and COVID-19: Early evidence of the pandemic's impact: Scientific brief, 2 March 2022
Talevi, Dalila, et al. "Mental health outcomes of the CoViD-19 pandemic." *Rivista di psichiatria* 55.3 (2020): 137-144.
Prof. Dr. Purebl György: COVID-on estem át, pszichológiai tüneteim vannak, mit tegyek? Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézet
Antonio García Cazorla. Violencia de género y participación política de las mujeres en América Latina y el Caribe | Una visión innovadora e interseccional en el marco de la AECID, July 2022

Nemek Közötti Egyenlőség Index

- 7 területet fed le
 1. *Munka*
 2. *Pénz*
 3. *Tudás*
 4. *Idő*
 5. *Hatalom*
 6. *Egészség*
 7. *Erőszak*
- Tematikus fókusz: egészség
 - *Egészségi állapot és mentális egészség*
 - *Egészséghez kapcsolódó szokások*
 - *Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés*
 - *Szexuális és reprodukatív egészség*
 - ***Covid-19 pandémia***

Nemek Közötti Egyenlőség Index

- Mentális egészségre vonatkozó megállapítások:
 - *Három koronavírus-hullámon át az önbevalláson alapuló adatok szerint a nők inkább számolnak be rosszabb mentális jóllétről függetlenül családösszetételétől, kortól, bevételtől, születési országtól és testi egészségtől*
 - *Nemi alapú erőszak (GBV) és intim partner erőszak (IPV) mint „árnyék pandémia”*
 - *Mentális zavarokra visszavezethető halálesetek, depresszió, alkohol- és droghasználat*

Európai Ifjúsági Fórum

- **Beyond Lockdown: the ‘pandemic scar’ on young people**
- A jelentés tartalmazza az alábbiakat:
 - *2020 április-május*
 - Másodlagos elemzése a „Decent Jobs for Youth: Global Survey 2020 on Youth & COVID-19” survey-nek (N=4,450, 32 európai ország, 18-34 év közötti válaszadók, korra, nemre és az adott ország fiataljainak arányára súlyozva).
 - *2021. február*
 - Nemzeti szakpolitikai válaszokról szóló irodalmi áttekintés
 - *2021. február-március*
 - Marginalizált fiatalokkal készült fókuszcsoportok és interjúk
 - *2021. május*
 - Szakpolitikai workshop (ifjúsági szervezetek, civil szervezetek és fiatalok)

Európai Ifjúsági Fórum

- Beyond Lockdown: the 'pandemic scar' on young people
- Eredmények:
 1. Foglalkoztatás
 2. Oktatás és tanulás
 3. Mentális egészség és jóllét
 - Elszigeteltség érzet
 - Bizonytalanság oktatás és munkavállalás kapcsán
 - Általános szorongásérzet
- Egyenlőtlenségek felerősödnek

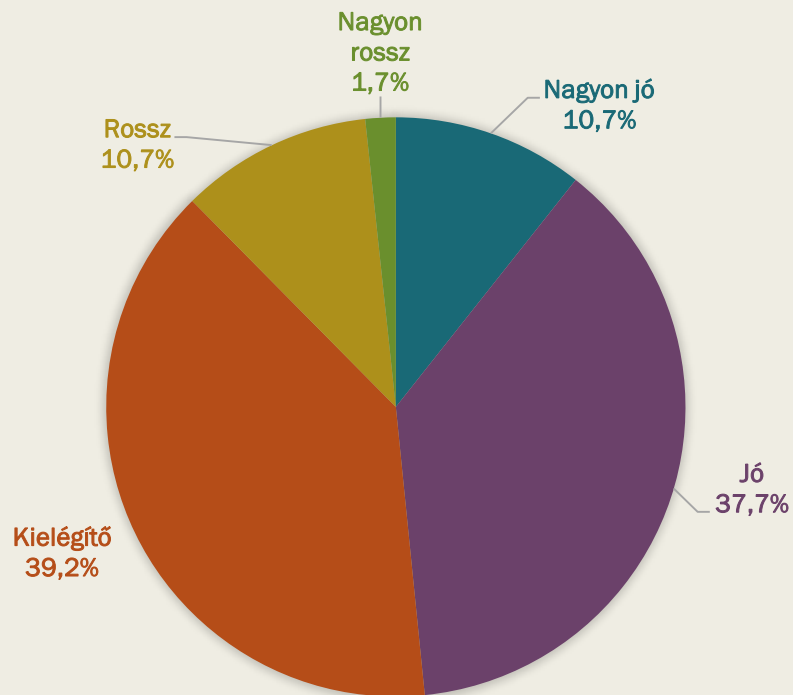

A Szociológiai Intézet kutatása

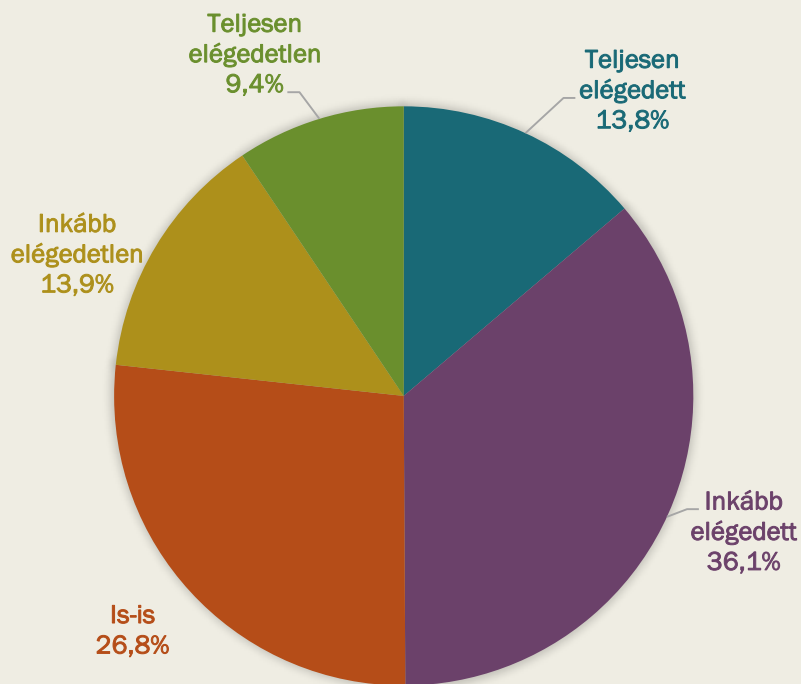
- Adatfelvétel ideje: 2021. november 29-december 11. (CAWI, kvótás 18-65 év közötti interneteléréssel rendelkező lakosság)
- Fókuszban a testi és lelki egészség.
- Releváns kérdések:
 - *Milyen az Ön általános egészségi állapota?*
 - *Mindent összevetve a COVID-19 járvány ideje alatt a fizikai/testi egészségi állapota (miként változott?)*
 - *Mindent összevetve a COVID-19 járvány ideje alatt a lelki egészségi állapota (miként változott?)*
 - *Mennyire jellemző Önre az alábbi állítás: „Gyakran érzem magányosnak magamat.”?*
 - *Egészsében véve Ön mennyire elégedett mostanában az életével?*

Általános egészségi állapot és élettel való elégedettség

MILYEN AZ ÖN ÁLTALÁNOS EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA?
(N=1938)

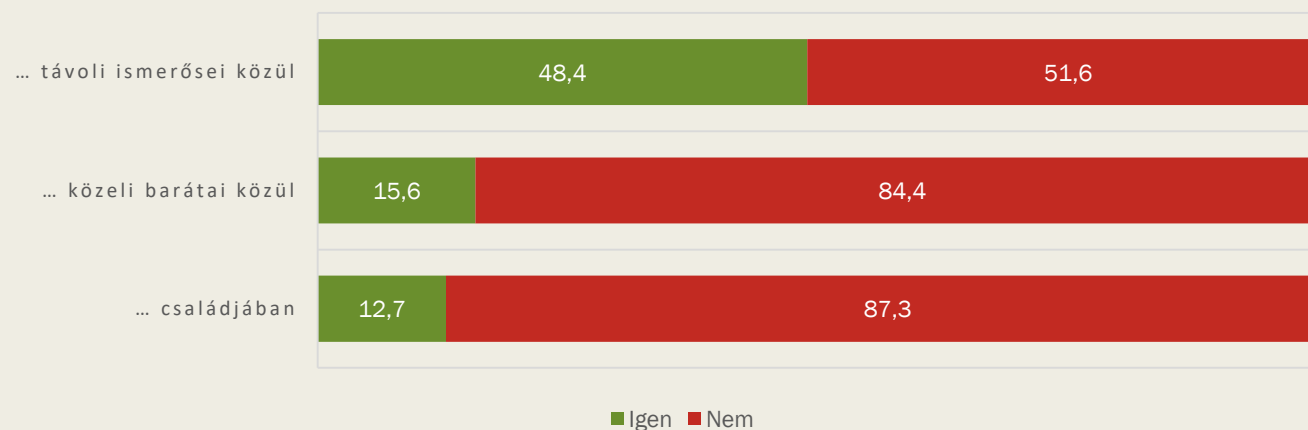
EGÉSZÉBEN VÉVE ÖN MENNYIRE ELÉGEDETT
MOSTANÁBAN AZ ÉLETÉVEL? (N=1939)

Covid-19 érintettség és súlyossága

- A válaszadókat arról is kérdeztük közvetetten, hogy a társas kapcsolataikban megjelent-e a koronavírushoz köthető halálozás. A „Meghalt-e valaki a koronavírus fertőzés miatt az alábbi személyek közül” kérdés három csoportot nevesített: család, közeli barát és távoli ismerős. A kérdőívet kitöltők 3,8%-a mindhárom, 10,5%-a kettő, 27,1%-a pedig egyik csoportban ismert ilyen személyt.

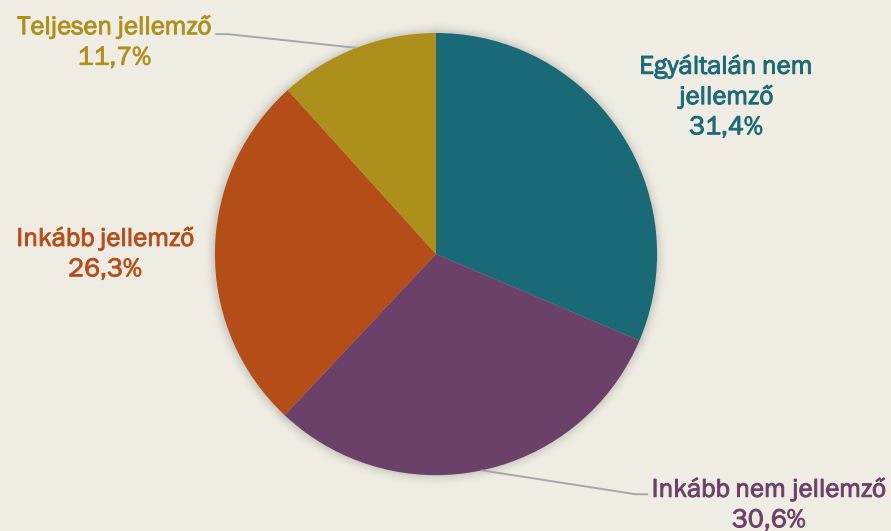
MEGHALT-E VALAKI A KORONAVÍRUS FERTŐZÉS MIATT AZ ALÁBBI SZEMÉLYEK
KÖZÜL ...

Magányosságérzet

- Az adatfelvétel ideje alatti magányosságérzetre vonatkozó állítást (2021. november 29-december 11.) a válaszadók 38%-a teljesen vagy inkább jellemzőnek gondolta.

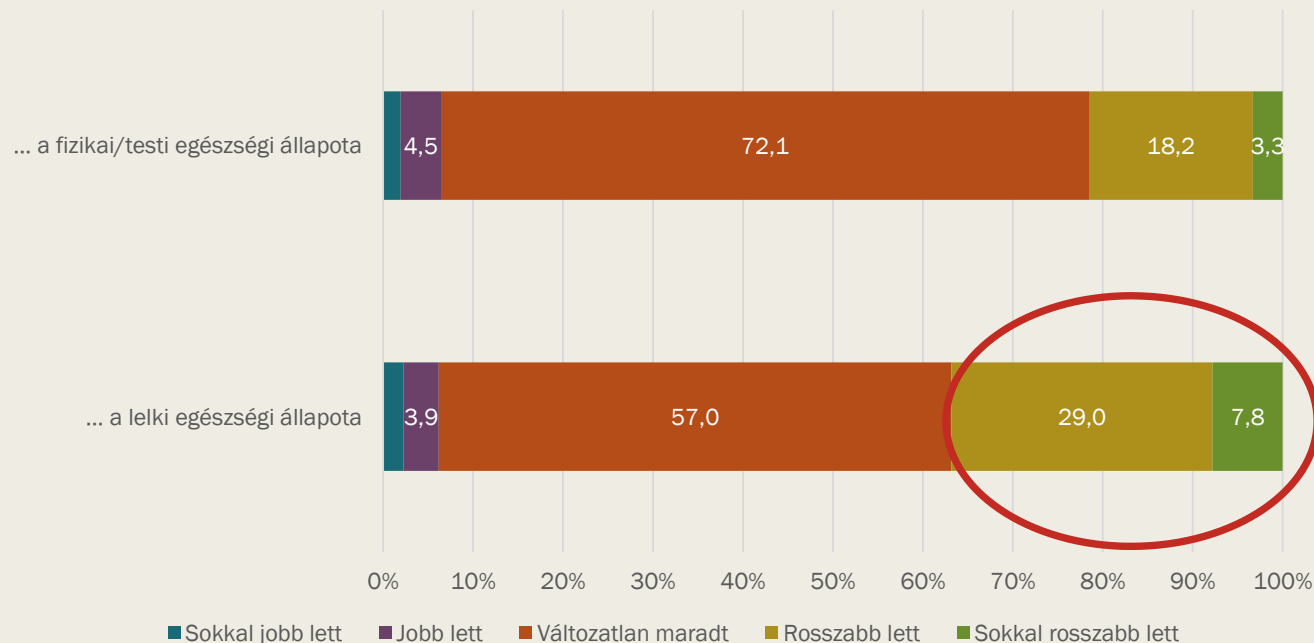
MENNYIRE JELLEMZŐ ÖNRE AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁS: „GYAKRAN ÉRZEM MAGÁNYOSNAK
MAGAMAT.”?
(N=1875)

Lelki és testi egészség változásának megítélése

- Magasabb azok aránya (36,8%), akik úgy értékelték, hogy lelki egészségük (N=1912) rosszabb vagy sokkal rosszabb lett. A testi egészség esetében ezen válaszadók aránya (N=1902) 21,5%.

MINDENT ÖSSZEVETVE A COVID-19 JÁRVÁNY IDEJE ALATT...

- Nők (1,6)
- Rossz jövedelmi állapot (1,67)
- Háztartásban Covid-19 betegség (1,78)
- Covid-19-ben elhunyt ismerős (1,57)

Mi lesz a fiatalokkal?

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!